

Egy csésze meleg tejet.

A „Feministák Szegedi Egyesülete“ ingyentei mozgalmára ma a következők adakoztak a „Délmagyarország“ kiadóhivatalában:

Fonyó Soma 10 és havonta 10 korona, Weil Zsigmondné 5, Berger Ferenc 2, Kárász Judika 20, Mezei József 5, Baneth Csöppszike 5 és havonta 5 korona, Steiner Sománé 2, összesen 49 korona. Eddigi eredmény 1112, tehát összesen 1161 korona.

Bosznia lelkesedik

a török háborúért.

Szerajevó, november 5. A porta azon elhatározása, hogy a nagy világháborúba fegyveresen beleszól, a bosnyák mohamedánság körében rendkívüli lelkesedést keltett. A szerajevói ottomán konzulátus előtt naponta lelkes tüntetések vannak, amelyeken a horvát polgárság is részt vesz. *Ressoul* effendi császári ottomán főkonzul a török-orosz elleneskedések megkezdése napján arról értesítette az országos kormányt, hogy *Husszein* Hilmi pasa bécsi nagykövet, aki a vörös félholdnak is parancsnoka, néhány irodai szobán kívül a szerajevói török konzulátus egész épületét hadikórház céljaira átengedi. Az itt ápolt magyar és osztrák katonák teljes kezelésének és ellátásának költségeit a vörös félhold egyesület viseli, amely testvéregyesületének, a Vöröskeresztnek, nagyobb pénzadományt is juttat. A tartományi kormány nevében *Mandics* Miklós dr. tartományi főnökhelyettes megleghangu átiratban köszönte meg az ottomán nagykövet intézkedését, amelyben „újabb bizonyosságát látja annak a meleg rokonszenyvnek, amelynek a nagy ottomán nemzet már több ízben tanujelét adta bátor hadseregünk sebesültjei iránt.“ A politikai hatóság hozzájárulásával *Csaulzevics* effendi reisz-ül-ulema elrendelte, hogy pénteken a

mohamedán imaházakban őfelsége nevének megemlézése után a padisah fegyvereinek győzelméért is imát mondanak, a horvát katolikus egyesülés, a „Zajednica“ pedig, mely már eddig is nagy összeget gyűjtött a menekült bosnyák-mohamedánok felségítésére, most újabb gyűjtést kezd a vörös félhold javára. Mindez annak a nagy rokonszenyvnek bizonyítéka, amellyel Bosznia-Hercegovina lakossága a török birodalom külső politikai akcióját fogadta.

OROSZ HAJÓK UTJA.

Szófia, november 5. Az orosz flotta három részre oszlott. A régi hajók Reniben ma-

radtak, a cirkálók és az aknarakóhajók egy része Odesszában, a modern hadihajók pedig a Fekete-tengeren cirkálnak.

A BELGA KONZUL ELTÁVOZOTT MEXIKÓBÓL.

Róma, november 5. Mexikóból jelentik a *Tribunának*: A külügyminiszter november 2-án kiadta a belga követnek az utlevelét. Ez a lépés a mexikói kormányhoz intézett jegyzék következménye, amely jegyzék a mexikói villamosművekről szól. Ebben a vállalatban Belgiumnak nagy érdekeltisége van.

Hogyan tervezte Napoleon Anglia meghódítását.

(Saját tudósítónktól.) Az európai szárazföld egyetlen államférfia, aki életét tudatosan az Anglia ellen való harcnak szentelte, I. Napoleon volt. Ő volt az egyetlen, aki komolyan is foglalkozott azzal a gondolattal, hogy Angliában partra szálljon és e gondolat kivételével majdnem a megvalósulásig jutott. 1798-ban, majd 1803–1805 között ismét foglalkozott a partraszállás terveivel. A történetírók vitáznak, vajon ezek a tervek komolyak voltak-e vagy inkább csak Anglia megfélemlítésére számító hadicselt szolgáltak, amely utóbbi esetben természetesen ez igen hosszadalmas és költséges mulatság lett volna. Főképpen az angol történetírók iparkodnak érthető okokból úgy tárgyalni ezeket a terveket, mintha azoknak célja csak a rászedés lett volna vagy pedig gunyolják, mint valami bolondos agyrémet. Napoleonnak azonban úgy természetétől, mint politikájától egyaránt távol állott oly támadásokkal fenyegetőzni, amelyekre nem gondolt komolyan. Lelkét ez a terv tényleg foglalkoztatta és csak amikor kénytelen volt azt kivihetetlennek látni, tért át Anglia gazdasági leigázásának politikájára, amelynek keresztülvitelére az európai szárazföld egyesítését tekintette előfeltételül.

Európának más arculata volna ma, ha akkor Napoleonnak gőzhajói lettek volna. Fulton ugyan már 1803-ban járt gőzhajón a Szajrán, de ez sikertelen kísérlet volt. Ugyanez a föltaláló már előbb is ajánlott Napoleonnak, mint első konzulnak egy járművet, amely, mint írta, „Franciaországot és a világot Anglia nyomása alól megszabadítaná“. Ez tenger alatt járó hajófajta volt, tenger alá merülő vitorlás hajó, amely alól bombázná az ellenséges hajót. Napoleon e találmány megbirálására bizottságot küldött ki, amelyben olyan jelentékeny természettudós is részt vett, mint *Laplace*. Sikertült is 1801. júniusában egyszer egy kis hajót ilyen módon a levegőbe röptetni, de a találmány nem fejlődött tovább és nem jutott el a gyakorlati alkalmazásig. Napoleon tervei meg-hiusultak flottája technikai gyarlóságán, mert hiszen azt minden vihar megsemmisíthette. Már 1798-ban gondolt arra, hogy csapatokat szállít át kis hajókon egy éjszaka alatt. 1803-tól 1805-ig ilyen lapos hajóból egész flottát tartott készen Boulognenál. 1300 ilyen hajón 100.000 embert akart átszállítani, egyidejűleg a hollandi flottának 60 ezer emberrel kellett volna az angol parton kikötni.

Nyolc órai sötétség, amely tervüknek kedvez, eldönthette volna a világ sorsát. — írta Napoleon 1803. novemberében *Hantheaume* tengernagynak. Egy titkos jelentésben gunyosan emlékezett meg *Montagu* angol tengernagy ezekről a nyomoruságos járművekről, amelyek minden harc képesség és gyorsaság nélkül valók és jelentését így fejezte be:

— Ezek a járművek, véleményem szerint, csak szánalomra és nevetségre méltók és nézetem szerint csak azért gyűjtötték ezeket ily nagy számban össze Boulognenál, hogy figyelmünket magukra vonják és a támadás valóságos célja felől, amelyet más ol-

daltól akarnak ellenünk intézni, bennünket tévedésbe ejtsenek.

A párisiak sem bíztak ebben az Anglia felé való sétahajózásban és Napoleont a „Don Quichotte de la Manche“ gunynévvel illették.

Napoleon mégis ragaszkodott tervéhez. Egy ideig azzal foglalkozott, hogy Irországból száll partra, ott fölkeltést szervez és azután a lázadókkal Angliát meghódítja. De nagyon bizonytalannak látszott, hogy a fölkelésre számíthatna-e.

Végül 1805-ben, amikor Franciaország tengeri ereje jelentékenyen megerősödött azzal, hogy a spanyol flotta rendelkezésére állt, megkísérelte Napoleon a partraszállást az angol flotta ellen intézett tengeri harccal kieroszakolni.

— Anglia egyszerűen bolond, — írta Napoleon 1805 júniusában, — hogy sem erődítésekről, sem szárazföldi hadseregről nem gondoskodik ara az esetre, ha határain belül százezer főnyi válogatott harcra kész csapat megjelenne. Hat órai uralom a tengeren és Angliának vége.

Napoleon terve az volt, hogy a francia és spanyol csapatok egyesüljenek és az angol flotta félelmes tengernagya, *Nelson* figyelmének eltérítésére Nyugatindia felé haladjanak, hirtelen megforduljanak és azután fedezzék Napoleonnak Boulogne felé való hajóra szállását. De Napoleon hiába várta Boulogneban a flottáját, mert *Nelson* kiszimatolta a francia-spanyol hajórajt és az kénytelen volt Cadix kikötőjébe húzódni és ott maradni.

Igy végződtek Napoleon tervei az angol partraszállás dolgában. A császár nem fogott ki a gyallzkodó kifejezésektől, amelyekkel *Villeneuve*t, a hajóraj parancsnokát vádolta, hogy ő a terv megghiúsulásának az oka. Azt mondta, hogy ez a tengernagy minden bátorság, a közérdek minden szeretete nélküli ember, aki képes mindent fölkáldozni, csak hogy a saját bőrét megmentse. És ha Napoleon még Szent Ilona-szigetén is vádolta őt, hogy ő a hibás az angol partraszállás megghiúsulása miatt, ez mutatja terveinek komolyságát.

Végre Angliában is himni kezdtek ebben a komolyságban. Mert minden lehetséges in-

Üzletáthelyezés!

FÖLDES .. IZSÓ ..

az alföld legnagyobb férfi-, fiú- és leánykaruha áruházát és
uri szabóságát

Kárász-utca 7. szám alá,
saját házába
földszint és I. emeletre

helyezte át.

Dr. Russ Gusztávné

leányinternátusa

Szegeden

Polgár-utca 30.

megnagyobbított és így módjában van még leánynövendékeket elhelyezni.